

af Folketirken maatte gaa, og det var uægtelig noget temmelig Rystende, han stillede os i Udsigt. Det blev os jo fortalt, at forsaavidt vi arbeide om Søndagen, skulde vore Sjæle være fordømte i al Ewigheid; vi skulde leve udenfor vort Folk, og andre saadanne rystende Ting, stillede os i Udsigt. Saaledes maatte enhver tænke, der hørte til Folketirken. Naar man nu betænker, at vi Alle her i Salen have arbeidet, ikke alene paa en Søndag, men paa en af de allerhelligste Søndage, første Paastedag, saa ser det jo trift ud for os, vi skulle Alle — populært talt — gaa til Helvede derved, og det er saa meget tristere, som vi ikke have gjort Andet end adlyde vor høitærede Formand, der, om han end, saavidt jeg veed, ikke har Titel af Betsværdighed, dog har Betingelserne derved. Jeg kan derfor ikke sige Andet, end hvis det ærede Medlem fra Middelfart har Ret, saa er det forfærdeligt. Jeg tror nu ikke, at det ærede Medlem har Ret. Jeg har i alt Fald hørt meget ansete Geistlige udtale noget mere frivillige Anskuelser om det Spørgsmaal. Jeg kan blandt Andre erindre, at paa et Kirkenøde har Provst Sæt Nordam gjort gjældende med megen Styrke, at man ikke kan overføre det jødiske Sabbathsbud paa den kristelige Ordning, og jeg har hørt sige, at endog visse Setter, fordi de erkjende, at hvis virkelig dette Sabbathsbud bestod, maatte det iagttages om Lørdagen, virkelig ogsaa have foretaget et Brud med det Bestaaende og affasset Søndagen som Helligdag for at gaa over til Lørdagen, paa hvilken de iagttage alle Moselovens Forskrifter. Jeg kan paa ingen Maade tro, at det skulde være stemmende med Kristendommen, at en saa streng, rigoristisk Opretholdelse af Helligdagen gennemføres som den, der er foreskrevet i Tøbedommen. Jeg vil i saa Henseende blot minde det ærede Medlem fra Middelfart om, hvad han ikke kan være uvillende om, at Kristus f. Ex siger, at hvis en Øge falder i Brønden paa en Sabbath, saa skal man tage den op. Altsaa selv Kristus vilde efter det ærede Medlems Anskuelse være hjemfalden til Fordømmelse. Noget mere Meningsløst kan man dog ikke let tænke sig. Nei, det er paa ingen Maade Tilfældet, vi kunne paa ingen Maade komme med disse Argumenter, hentede fra Tøbedommen og overføre dem paa Kristendommen, og det ærede Medlem fra Middelfart kan ikke støtte det Forslag, der er fremkommet fra det ærede Medlem for Kjøbenhavns 5te Valgkreds (B. Holm) ved disse strengt kirkelige Argumenter, thi de høre virkelig ikke paa nogen Maade hjemme der. Det var kun det, jeg vilde sige overfor det ærede Medlem fra Middelfart.

Chr. Jensen: Jeg vil kun gjøre en kort Bemærkning til det ærede Medlem for Odense Amts 4de Valgkreds (S. Jensen). Han sagde, at jeg havde imod det Lovforslag, som er indbragt af det ærede Medlem for Kjøbenhavns 5te Valgkreds (B. Holm), fordi det var en Tvangslov, og han søiede til, at enhver Lov er en Tvangslov. Jeg havde nu den Mening, og jeg tror ogsaa, at det ærede Medlem i selv samme Dieblis kom til den Erkjendelse, at enten er en Lov en Tvangslov eller Ophævelse af en Tvangslov. Det kirkelige Spørgsmaal er for delikat til, at jeg som Lægmand skal indlade mig derpaa, i Særdeleshed overfor en saa lærd Mand som det ærede Medlem for Odense Amts 4de Valgkreds, der jo er Theolog. Men jeg kan ikke negte, at jeg har en anden Opfattelse af dette Spørgsmaal, og jeg tror ogsaa, der er Andre, der have haft en forskjellig Opfattelse deraf. Derom taler jo vor Historie. Naar vi gaa halvandet Hundrede Aar tilbage i vor Historie, havde vi jo den Gang ganske andre Forskrifter om Søndagens Overholdelse, og man var visnok enig om, at de Bestemmelser den Gang vare for strenge. Det Tvang til at gaa i Kirke 2 Gange om Dagen paa Søn- og Helligdage virkede jo ikke saaledes, som man kunde ønske, saa at den i Stedet for at gjøre Befolkningen til et gudsfrygtigt og moralst-dygtigt Folk tildeels avlede Hylseri, og det er man jo kommen til Erkjendelse af, idet man senere har gjort Forandringer deri. Nei, jeg har den Mening, at det kirkelige Spørgsmaal eller den Paavirkning, som Befolkningen skal have af Religionen, skal ikke komme ved ydre Tvang, men efter en indgaaende Overbevisning hos Befolkningen selv, og jeg er ogsaa overbevist om, at er der Medlemmer af den kristelige Bæne her i vor Kirke, som have den Tro, at det er urigtigt at arbeide paa en Søndag, saa spørge de saamænd ikke deres Arbeidsgivere, om de maa være fri for saa sige de uden videre. Det strider mod min religiøse Overbevisning at arbeide om Søndagen. Hvis man kunde bringe det dertil, at Medlemmer af Kirken kunde faae den Opfattelse, hører jeg mig for det til enhver Tid og her ogsaa altid gjort det for, idet jeg ogsaa i min Gjerning har haft Folk, som have haft en saadan religiøs Tro; bestoværre, der er ikke saa Mange, som have den. Med Hensyn til Tvangsspørgsmaalet, som det ærede Medlem omtalte, ser han noget anderledes paa den Sag end jeg. Han ser kun paa det saaledes, at Principalerne, Arbeidsgiverne, skulle være tvungne til at give deres Arbeidere fri paa Søn- og Helligdage, men